

Rohelise kooli programm: olukorrast „riigis“ ja keskkonnaülevaatuses

Eeva Kirsipuu-Vadi

Tartu loodusmaja

Millega tegu?

Sisuliselt:

- Rohelise kooli programm **toob keskkonnateadliku mõtte- ja käitumisviisi õppeasutuste tegemistesse, võimaldades süsteemset ja terviklikku lähenemist**
- See ei ole ühekordne projekt, vaid **eluviis kogu kooliperele!** Roheline kool on harjumuste kujundamise keskkond.
- Rohelise kooli programmis osalemine aitab kaasa vastutustundlike ja keskkonnateadlike inimeste kujunemisele – õpilastest ja lasteaialastest õpetajate, kooli personali ning lapsevanemateni
- Noortel on võimalus arendada vajalikke oskusi, mis aitavad kujundada paremat tulevikku
- Programmil on kolm alustala: **7 sammust koosnev tegevusjuhis, 12 teemat** ning edukat programmis osalemist tõendava ülemaailmselt tuntud ja tunnustatud **ökomärgise Roheline lipp taotlemine õppeasutusele**

Roheline Kool Eestis oktoober 2019

- Eestis juhib programmi [Eesti Looduskaitse Selts](#) (ELKS), olles FEE täieõiguslik liige. ELKS on sõlminud programmi tegevuste koordineerimiseks koostöölepingu Tartu loodusmajaga, kes võttis koordineerimise teatepulga üle MTÜ-lt Koolitus- ja Nõustamiskeskus HARED.
- Eestis on programmiga liitunud 133 õppeasutust, neist 55 haridusasutust on ökomärgise Roheline lipp omanikud (37 lasteaeda, 16 kooli ja 2 huvikooli)
- kokku 124 rohkem-vähem aktiivset õppeasutust
 - 77 lasteaeda (sh 1 HEV lasteaed)
 - 40 kooli (sh 3 HEV kooli)
 - 3 huvikooli
 - 1 kutseõppasutus
 - 2 lasteaed-algkooli ja 1 lasteaed-põhikool
- Harjumaal 83 (sh Tallinnas 62), Tartumaal 13, Pärnumaal 10, Lääne-Virumaal 8, Ida-Virumaal 6, Järva- ja Raplamaal 3, Valga-, Viljandi- ja Võrumaal 2.

Info ja
materjalid
kodulehel,
FB grupp,
e-postiloend

- www.tartuloodusmaja.ee/roheline-kool
 - Kampaaniad
 - Teemade ikoonid, plakat „Oleme liitunud Rohelise Kooli programmiga“, logod
 - Seminarid
 - KKK
 - detailsem tegevuste kirjeldus
- FB grupp: ühinemiseks on vaja VASTATA KAHELE KÜSIMUSELE
Eesmärgiks heade näidete jagamine, oma tegevustest teavitamine – inspiratsiooni ka teistele.
Programmi info ja üleskutsete, kampaaniate vahendamine
Nõu ja soovitude küsimine
Liikmed: õpetajad, aga ka mõni lapsevanem ja ajakirjanik
- E-postiloend: saadame üleskutseid, infot – liitumissoov saata eeva.vadi@gmail.com

Mida
programmiga
liitunud
õppeasutused
ikkagi teevad?
7 sammu:

Õpilased, õpetajad jt
koolitöötajaid ning huvirühmad
(lapsevanemad)
Koolis üle 50% töörühmast just
õpilased!

Keskonna töörühma
moodustamine

Ülevaade
ruumidest, õuealast
ja töökorraldusest,
pidades silmas
Rohelise Kooli 12
keskkonnateemat.
Abiks on
näidisküsimustikud!

Keskonna-
ülevaatuse
tegemine

Keskonna-
tegeviskava
koostamine

Monitooring ja
hindamine

Tuginetakse
ülevaatuse
tulemustele ja
kolmele valitud
põhiteemale

**Seitsmest
sammust
koosnev
strateegia**

Oma
keskkonna-
põhimõtete
koostamine

Teavitamine
ja kaasamine

Õppekavaga
lõimimine

Rõhk valitud
kolmel teemal

Rohelise kooli
12 peateemat:
kool valib välja 3,
millele õppeaasta
jooksul
keskendub

Joonised: Eco-schools / Epp Margna

Keskkonna- ülevaatus - teooria

- Kui keskkonnatöörühm on moodustatud, on aeg vaadata, mis ümber toimub ja kaardistada hetkeseis
- Keskendutakse 12 RK teemale, neid omavahel kombineerides
- Rohelise lipuga õppeasutustes tuleb vaheaastal teha ülevaatus keskendudes vähemalt kolmele põhiteemale (ideaalis tervikülevaatus).
- Kuidas täpselt keskkonnaülevaatus asutuses korraldada – igaühe enda valik. Olemas kolm näidisküsimustikku:

<https://www.tartuloodusmaja.ee/roheline-kooli-programm-tutvustus/>

- **Oluline koguda andmeid ka ressursside ja nende kasutuse kohta** (energia, vesi, (kontori)tarbed, (õppe)vahendid, tehnika, jäätmed jms)

Keskkonna- ülevaatuse tulemused

Avalikustamine: koolipere (õpilased, õpetajad jt töötajad), lapsevanemad, kogukond

Kanalid:

- Õpetajate koosolekud, infotunnid
- Õpilasesinduse koosolekud
- infotahvlid/ -ekraanid koolides
- Klassijuhatajatunnid
- Lastevanemate koosolekud
- Infokirjad lapsevanematele
- Eri sündmused – nt perepäevad
- Kodulehele/blogisse küsimused ja kirjeldus
- Tegevusplaani koostamine

Keskkonna- ülevaatus – erinevaid näiteid, kuidas on tehtud

LASTEAED X

- Koostati teemade kaupa küsimustikud
- Teemad jaotati lasteaiarühmade vahel ära
- Rühmaõpetajad viisid küsitlus oma rühma laste seas läbi ja saadud vastuste põhjal tehti ühiselt plakat. Keskkonnaülevaatuses ja selle eri etappides osales kogu rühma – nii lapsed, õpetajad/assistendid kui õpetaja abid.

KOOLIDE NÄITED

- Mõniste Kool - eraldi küsimustik õpilastele, õpetajatele, lapsevanematele:

<https://monistekool.wixsite.com/monistekool/sisukord>

- Kadrioru Saksa Gümnaasium: ressursikulu analüüs ning keskkonnaküsitlus - iga klassi ühes paralleelis.

<https://www.ksg.edu.ee/et/roheline-kool>

https://www.ksg.edu.ee/sites/ksg.edu.ee/files/roheline_kool_2019_ksg.pdf

- Tartu loodusmaja -
<https://loodusmaja.wixsite.com/rohelinekool/protokollid>

Keskkonna- ülevaatus tulevikus

Arendamisel on keskkonnaülevaatus tegemise vahend (Tallinna Ülikool). Plaanis katsetada, kas seda oleks sobilik kasutada ka Rohelise Kooli programmis – aitab visualiseerida eesmärke ja olukorda.

Seitse teemavaldkonda: 1.elurikkus, 2.kliimamuutused, 3.tervis ja heaolu, 4.olme ja infrastruktuur, 5.tarbimine ja jäätmed, 6.kogukond, 7.maailmaharidus

5 taset koos sellele vastavuse kirjeldusega

Hetkel võimalik vaadata Väätsa Kooli andmeid, enda andmeid veel sisestada ei saa.

www.rohepeegel.ee

Plaanis talvel katseda ja küsida Rohelise Kooli programmis osalejate hinnangut.

Eeva saadab eraldi info ja kutse, kui arendajate poolt on valmisolek olemas